

Tiskovina ■ Postnina plačana pri pošti 64290 Trzin

1

P.n.

Koroška osrednja knjižnica

"dr. France Sušnik"

Na gradu 1

2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarviserstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • četrtek • 12. december 2002 šte. 50 (3199) • letnik 57 • cena 0,73 evra

KHD napoveduje kampanjo za ločene šole

Dvojezičnemu šolstvu na Koroškem in sožitju obeh narodov v tej deželi grozi nov napad hajmatdinst, saj ponovno hoče odpreti konflikt v zadevi dvojezičnega šolstva, kajti na svojem občnem zboru minuli konec tedna je KHD naznanil, da bo šolstvo centralna točka njegovih kampanj v prihodnjem letu. Načrtovani cilj, ki ga KHD hoče očitno za vsako ceno doseči, so ločene šole za nemško- in slovensko govoreče otroke.

Usoda dvojezičnega šolstva na Koroškem je, tako vsaj zgleđa in tako nas uči dolga praksa, očitno nedeljivo povezana z apetiti in načrti nemškonacionalnih sil v deželi. Te sile se, kot vemo, znajo spretno skriti za krikami političnih strank. Malo jim je mar, da so v zadevi dvojezičnega šolstva v zadnjih letih in desetletjih bile po dolgih pogajanjih in z zakoni sprejete ureditve, ki niso nujno v prid slovenske narodne skupnosti, za katere pa naj bi veljalo načelo pravne varnosti in politične zanesljivosti.

Za KHD te ureditve in zakoni ter norme pravne prakse očitno niti papirja niso vredni, na katerem so zapisani.

Pa bomo spet sredi neokusne, nagražne nacionalistične in šovinistične kampanje samozvanih varuhov domovine, ki bojo v imenu nemštva in pod krinko slovenizacije dežele ter prastrahov Korošcev svoje ideološke topove namerili proti sožitju v deželi.

KHD zahteva nadalje nov film o partizanih, spomenik za domobrance v Vetrinju in pa veto proti pristopu Slovenije in Češke k EU, če ne bosta preklicali avnojskih določil in Beneševih dekretov.

Izredno globoko v odvratno ropotarnico pa je KHD segel z zahtevo, da država ne sme več plačevati za krivice nacionalsocializma, in s sprejetjem resolucije proti »kolektivni krivdi in rodbinski odgovornosti (Sippenhaftung)«. Pri tem se KHD sklicuje na evropske pravne norme in na podpisno akcijo, ki jo je menda podpisalo nad 30.000 Avstrijcev in v kateri zahteva, da Nemci in Avstrijci naj ne bi več plačevali dolga za storjene nacistične zločine.

Jasen judovski protest

Drugače kot koroški Slovenci oz. njihovo politično zastopstvo, ki doslej na zahteve KHD niso reagirali, je ravnala izraelska verska skupnost na Dunaju. Zahtevo po ukinitvi plačil za krivice in zločine nacionalsolistov je skupnost ostro zavr-

nila kot »umazano farso«. S tem pojem »rodbinska odgovornost« (Sippenhaftung), ki so si ga za doseganje svojih ciljev prisvojili roparji, dobiva svojo »groteskno perversijo«, ugotavlja verska skupnost. Temu ni kaj dodati.

Franc Wakounig

Po predstavitvi knjižnega daru Slovenske prosvetne zveze za leto 2003: Jože Rovšek, Irena Destovnik, Helga Mračnikar, Tone Jelen, Lipej Kolenik in Feliks J. Bister

Več na strani 5.

PREBLISK

■ Mi pa z vetrom naprej. Problem je, ker nimamo ne vetrómetrov ne barometrov, ki bi jasno povedali smer naše male barčice. Nekako vsi čutimo, da smo na prelomnicah, pa vendar nihče ne vriska od veselja. Verjetno, ker čutimo v kolenih, da se bo vreme še poslabšalo.

Ob vsem optimizmu nekaterih vrlih Slovencev pri »novem časopisu« je že tako, da iz njih govori bolj želje kakor pa ocena ali analiza dejanskega stanja.

Zdaj smo zvedeli, da je ogrožena tudi knjigarna Drava. Pri odgovornih je veliko optimizma in trdna odločenost, s prodajo knjig nadaljevati. Pa vendar: pomoči od nikoder, delajte, kakor veste in znate. Ne-

kako: kaj nas briga. In to je tisto, kar je pravzaprav rak rana v naši srenji. Naj delajo »drugi«, jaz bom pa kritiziral(a).

Slovenska skupnost je odvisna v veliki meri tudi od pisane besede. Hvaliti goloba na strehi in izpustiti dva vrabca ali tri iz

rok je tvegana zadeva, še posebej, ker se na daljavo ne vidi, če ni na strehi tudi samo vrabec, pa še morda bolan povrhu. Knjigarna, dve radijski postaji, dva časopisa: pri vseh teh institucijah imajo ljudje odpovedi služb. Pa kar sprejemamo in se farbamo z boljšimi časi. Bo že, bo že. O, bože!

S. W.

Barčica po morju plava

SLOVENIJA

Pučnikovo sodelovanje pri filmu KHD

V Sloveniji se je razvedelo, da je Jože Pučnik sodeloval kot »znanstveni sodelavec« (tako piše na ovitku kasete) filma dvomljive narave o partizanskih zločinih, kar je dvignilo kar nekoliko prahu. O tem je poročal mariborski dnevnik »Večer«, Jože Pučnik pa zdaj trdi, da ni bil nikakršen sodelavec, temveč da je le povedal svoje mnenje.

Tudi v Vestniku smo pisali o tem filmu in sodelovanju ljudi s sončne strani Alp. Trditev, da so »prekoračili Rubikon časti«, je seveda še vedno prisotna, saj koroški Slovenci v preteklosti nismo bili vajeni, da bi se rojaki povezovali s protimanjšinsko usmerjenimi organizacijami na Koroškem ali kje drugje.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA vabi na komedijo

Amfitrion

J. B. P. Molière

torek,
17. 12. 2002,
ob 19.30

Klagenfurter
Ensemble
(Südbahngürtel)
Celovec

Produkcija VI. semestra AGRFT (Akademija za gledališče, radio, film in televizijo) Ljubljana

POLITIČNO-EKUMENSKO SREČANJE V GLOBASNICI

Zgled za skupno pot v Evropo

4. decembra 2002, na god svete Barbare, zavetnice topničarjev in knapov, je bilo v Globasnici pomembno prekomajno politično-ekumensko srečanje med predstavniki slovenskokoroških političnih in cerkvenih ustanov ter zastopniki evangeličanskih cerkva Koroške, Slovenije in Avstrije.

Delegacijo koroških Slovencev sta vodila Marjan Sturm in Bernard Sadovnik, predsednika osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev, evangeličanske cerkve Koroške, Slovenije in Avstrije pa so zastopali superintendent Manfred Sauer in škofa Geza Erniša in Herwig Sturm.

nosti in verskih izpovedi. Prav s Trubarjevim prevodom svetega pisma, ki pomeni začetek slovenskega knjižnega jezika, se evangeličanski kristjani čutijo posebej povezane s Slovenci. Kot verska manjšina so enako senzibilni in budni, če gre za zaščito in za dnevno uveljavljanje pravic manjšine.

Obe strani želita okrepiti in poglobiti sosedske odnose in stike, da bojo odpravljene predsodki in bojazni in se odprejo perspektive na mnogih življenjskih področjih. Z medsebojnimi obiski in skupnimi prireditvami pa hočeta obogatiti tudi že obstoječo živahno gospodarsko izmenjavo med Koroško in

predstavniki krške škofije. Škof Alojz Schwarz se srečanja ni mogel udeležiti, zaželel pa mu je dober potek.

Škof Herwig Sturm, ki je bil 8 let superintendent za Koroško in Vzhodno Tirolsko, je dejal, da je prav dvojezičnost Koroške njena velika priložnost in most do drugih slovanskih narodov, ki bojo prej ali slej v skupni Evropi, kjer bo vladal zakon nad oblastjo.

Slovenski škof Geza Erniša je poudaril pomen sosedov pri izboljševanju medsebojnih odnosov in vzdušja. Dobrososedski odnosi da so temelj nove in srečne Evrope, ki jo bomo s svojo identiteto krepili in bogatili tudi Slovenci. Srečanje v Globasnici je ocenil kot zgled za skupno pot, važno pa je, da se sliši tudi glas manjšin in majhnih narodov.

Škof Erniša je izrazil veselje, da je Republika Slovenija evangeličanom priznala zgodovinske zasluge za ohranitev in uveljavitev slovenščine. O ekumenskih odnosih s slovensko katoliško cerkvijo pa je dejal, da se vzdušje izboljšuje in da z optimizmom zre v prihodnost.

Koroški superintendent Sauer je dejal, da na Koroškem spoznava, kakšen zaklad je dvojezičnost. Izrazil je upanje, da bo leto 2003, ki je leto sv. pisma, bogato tudi za ekumeno in dvojezičnost v deželi.

Predsednik ZSO in sosveta za koroške Slovence Marjan Sturm je poudaril pomen cerkva pri krepitvi in oblikovanju sožitja in dejal, da je globaško srečanje v interesu regij in ljudi, posebej pa še daje poguma koroškimi Slovencem.

Franz Wakounig

Za skupno mizo z leve: Manfred Sauer, Geza Erniša, Bernard Sadovnik, Herwig Sturm in Marjan Sturm

Srečanje je izzvenelo s skupno izjavo, v kateri obe strani izražata hvaležnost za zgodovinsko nastalo kulturno raznolikost Koroške, ki se posebej izraža v dvojezičnosti dežele. To je izziv in možnost za medsebojno učenje in obogatitev. Zaradi trpkih in bridkih zgodovinskih izkušenj se obe strani prizadevata za konstruktivno sožitje narodnih skup-

Slovenijo. S tem hočeta tako znotraj Koroške kot tudi med sosedi konstruktivno prispevati k zraščanju regij in skupne Evrope ter dajati pozitivne znake za pristop Slovenije k EU.

Med srečanjem v Globasnici so si predstavniki obeh strani ogledali kulturne in izobraževalne ustanove v občini, zelo izčrpen pa je bil pogovor s

MEDIJI

Kljub problemom – knjigarna »Naša knjiga« išče rešitve in nove poti

Drava, založniška in tiskarska družba pripravlja reorganizacijo knjigarne »Naša knjiga« v Celovcu. Ideja sanacijskega koncepta je v tem, da bi spremenili klasično ponudbo »vse za vsakogar« v širši servis, kjer se nameravamo še bolj kot doslej posvetiti specifičnim potrebam dvojezičnega bralstva.

Zgodnji alarm smo sprožili že konec novembra, ko so so-

delavke knjigarne dobile odpoved službe. S tem želi poslovodstvo Drave, založniške in tiskarske družbe, sporočiti, da mu kljub pozitivnemu razvoju založbe in tiskarne ni mogoče kriti vsakoletnih finančnih izgub knjigarne iz lastnih sredstev.

Poslovodstvo in sodelavke bodo v posebni delavnici razpravljali o možnostih bodočega poslovanja. Odločitev za bodoče smernice pa bo navsezadnje odvisna od družabnikov oz. od lastnice Drave (Zveze slovenskih organizacij). Vsi pa soglašajo s ciljem, da naj Drava tudi v bodoče ostane podjetje, ki je pomemben gospodarsko-kulturni dejavnik in ki oskrbuje prebivalstvo dvojezičnega ozemlja s knjigami v slovenščini in nemščini.

*Poslovodstvo Drave:
Thomas Busch,
Marjan Verdel*

GRUEN IN WAGNER

Vsakdanji boj za demokracijo

Kulturno-komunikacijski center v Šentjanžu je pred kratkim imel v gosteh svetovno znanega psihologa Arna Gruena ter avtorja in režiserja Gottfrieda Wagnerja. Prireditve je bila skoraj zagotovo najbolj odmevna v vsem letu, saj se je publike trlo, večina ljudi pa je bila zagotovo prvič v tem centru.

Gottfried Wagner, vnuk komponista Richarda Wagnerja, je na bojevit, skorajda »nekompromisen« način obravnaval odnos medvojne in povojne generacije do nacionalsocializma. Zaveda se, da bo nekdanje privržence totalitarnega režima le težko spremeniti, zato pa polaga upanje v mlajšo, novo generacijo. Wagner nenehno opo-

zarja na možnost uveljavljanja civilnega poguma, kajti »brez masovnega odobravanja bi zločini nacionalsocialistov ne bili mogoči«. Zaveda se, da večina ljudi v Nemčiji ni bila prepričana v nacionalsocializem – vendar so ga »prenašali«, ga pač akceptirali, in to je povzročilo vse grozote. O preteklosti je treba razpravljati, pa če je še tako boleča.

Arno Gruen se je lotil demokracije zavesti preko spomina: boj človeka proti oblasti je boj proti pozabi; ohraniti človečnost je najvišji smisel bivanja. Ravno majhne razlike med posameznimi skupinami povzročajo medsebojna sovraštva – sovraštvo do tujcev pa je vedno povezano s sovraštvom do samega sebe. Ali, kot pravi Gruen: drugega občutimo kot sovražnika ravno zato, ker nam je podoben. Diskusijo je suvereno vodil univ. prof. Peter Gstettner

MANJŠINSKA POLITIKA

Deželne in državne oblasti so dolžne ukrepati

Nam nenaklonjeno koroško politično ozračje lahko spremeni le politična oblast, tista, ki ga je ustvarila

Praznovanja desetega oktobra so mimo, volitve tudi. Nekateri prireditve so se odvijale močno v nemško nacionalnem duhu, tudi tista 10. oktobra v Celovcu. Pa ni tako, da veje na Koroškem le tiste dni »domovini zvesti« protislovenski veter, zaznaven je skozi vse leto. Ni čuda, saj ima podpora pri treh deželnozborskih strankah, posebno pomembno pri svobodnjakih. Že takoj po l. 1945 (nekaj let pod imenom VdU) so uspešno začeli s poskusi zaviranja razvoja slovenske narodne manjšine. Celo tekst člena 7 Avstrijske državne pogodbe iz leta 1955 so hoteli spremeniti. Po l. 1955 so svobodnjaki skupno s KHD in KAB vodili borbo proti »slovenizaciji« Koroške, danes se zaganjajo v isto smer. Da bi prikrili in nadaljevali do danes tako uspešno ponemčevanje? Spomnim le na njihove »zasluge

za že vedno nemško Koroško« pri odpravi obveznega učenja obeh jezikov v javnih dvojezičnih šolah in podiranju dvojezičnih krajevnih tabel leta 1972.

Pred letošnjimi volitvami so se nekateri kandidati FPÖ, ÖVP in SPÖ izkazali kot borci proti namestitvi dvojezičnih krajevnih napisov. Posebno so se izkazali kandidati FPÖ in ÖVP npr. v okraju Velikovec, kjer za svoji stranki postaviti nasprotujeta gospe K. Röhrs (FPÖ) in W. Fleiß (ÖVP). Socialist M. Volautschnig se jima je v izjavi za »Koroški teden« priključil kratko pred volitvami.

Kdor se z neresničnimi argumenti, drugih pa ni, izjavlja proti postavitvi dvojezičnih krajevnih tabel, potvarja koroško zgodovino, ker noče vedeti za etnično stanje na Koroškem pred 200 leti in za stopetdesetletno načrtno ponemčevanje sloven-

skega prebivalstva na Koroškem, kar je povzročilo nazadovanje slovensko govorečih od tretjine celotnega koroškega prebivalstva na danes 12.586 oseb. Število sicer ne izkaže pravega stanja, ki je petkrat večje, izraža pa nikakršno vrednotenje slovenščine ter njeno zapostavljanje na Koroškem. Zagotavljanje enakopravnega sožitja med nami po nekaterih koroških občinskih politikih in navzgor do najodgovornejših v deželi so prazne besede in služijo v bistvu vedno istemu cilju – zameglitvi dejanskega stanja. Resnica naj ne pride na dan.

Rade volje se naprej prepušča KHD-ju in podobnim skupinam soustvarjanje javnega mnenja s parolami kot »slovenizacija«, »slovenski ekstremisti«, »nočemo, da bi otroci večine hodili v šolo manjšine«, »slovenske krajevne table po-

menijo vzpostavitev strnjene slovenskega področja«, »postavitev dvojezičnih krajevnih tabel lahko povzroči ozemeljske zahteve«, »člen 7 je izpolnjen« ... Dejavnost t. i. »domovinskih« organizacij, ki se zelo pogosto protislovensko izjavljajo in delujejo izključno politično, deželna vlada finančno podpira, torej podpira tudi tisto, kar nasprotuje izpovedi člena 7 Avstrijske državne pogodbe. Takšno organizacijo bi zaradi neresničnega pisanja morali prijaviti javnemu tožilstvu.

Politika dovoli, da se koroško prebivalstvo zalaga z neresničnimi političnimi parolami, da se potvarja zgodovina, da se vzdržuje protislovensko vzdušje. Nikoli KHD z nobeno besedo ne opiše npr. resničnega dogajanja med vojno, ko so se številni koroški nacisti (leta 1938 izdajalci svoje domovine

Avstrije) na Koroškem pripravljali, deloma že začeli, na dokončno iztrebitev slovenskega jezika in slovenskih ljudi. Nasprotno, takšne ljudi se poskušajo ščititi in prikazati kot nedolžne.

Javne institucije in univerza naj se vključijo v oblikovanje koroškega javnega mnenja

Raziskava Avstrijske rektorske konference leta 1989 o stanju avstrijskih narodnih manjšin in njeni izsledki so bili v koroški javnosti zamolčani. Tudi med nami so premalo znani.

Že nekaj let obstaja deželni institut CIFEM (Koroški institut za narodne manjšine). Pričakoval bi, da se bo pretežno ukvarjal s problematiko avstrijskih narodnih manjšin in še posebno s slovensko na Koroškem ter proslovensko posegel v ustvarjanje koroškega javnega mnenja. Temu ni tako. Trenutno se

Zapustil nas je Lajko

Kar težko se mi godi, ko naj bi v spomin umrlemu Lajku Milisavljeviču napisal nekaj spominskih besed. Predolga je njegova zgodba med nami, preveč ljubezni je trosil po Koroškem, da bi se od njega poslovili v kratkem »in memoriam«.

Zgodilo se je. Kar devetin-dvajset let je bil na cesti od Ljubljane do Šentjakoba; vsak teden, včasih tudi pogosteje, v dežju, snegu in poledici, da je vodil pevski zbor »Rož«. Pred dobrim mesecem in pol mu je spodletelo. Droben hip na cesti je bil usoden, da se iz globoke nezvesti ni več zbudil.

Kaj je otroka druge vojne, rojen je bil leta 1943, pobudilo, kaj je bil usoden vzgib, da se je v svojem življenju zapisal glasbi, zbiranju ostankov ljudske tradicije, ljubezni do gora, svojemu lastnemu asketstvu, pustolovstvu, najbrž ne bi mogel odgovoriti nihče. Vemo le, da se je v Ljubljani udinjal pri »Tonetu Tomšiču«, da je kolo potiskal po koroških dolinah in snemal stare, že skoraj pozabljene ljudske pesmi, fotografiral, dokumentiral, veliko prispeval v zakladnico slovenske glasbene dediščine.

Preko lastnega znoja je spoznaval Koroško in njene ljudi. Samo snemanje in dokumentiranje mu je postalo preozko. Leta 1974 je ob pomoči prijateljev v Šentjakobu zbral mlade pevce in začel z njimi vaditi. Zboru je vtisnil poseben zvok, mladosten, prijeten, vabljen, pesmi – za začetek rožanske ljudske – so zveneče sveže, prijetno, osveščujoče. Že naslednje leto so nastopili s stilnim koncertom.

Lajko se nikoli ni zadovoljeval s klasičnim zborovskim sporedom, z mešanico ljudskih, umetnih in tujih pesmi, vedno je skušal vnašati posebno vsebino. Tako so nastali številni stilni koncerti, kar sedem ali

Lajko Milisavljevič

osem, od navedenega preko »Ponižanih in razžaljenih«, »Pesmi upanja« do »Pesmi zbledele zemlje« predpreteklo leto. V njih so Lajko in z njim pevci »Roža« izrazili svoj odnos do problemov sodobne družbe, do zatiranih ljudstev pa vse do grožnjivega uničevanja okolja. Smo dojeli njihovo iz-

povednost, grotesknost, kruto realnost in se nas je kaj dotaknilo? Vsaj nekaterih že.

Asket ali samosvojež je bil ta naš Lajko. Vse leto je garal, zbiral dinar na dinar, šiling na šiling, tolar na tolar. Potem pa je odletel nekam v južno Ameriko, Azijo, Polinezijo, se podil za neznanimi ljudstvi, spozna-

»Ta drumlca je zvomlana, ma knoče več zapeta.«

Lajko, srečno!

V petek, 20. decembra 2002, ob 20. uri se bomo v farni dvorani v Šentjakobu spomnili lepih ur, ki smo jih doživeli z našim Lajkom.

Prisrčno vabijo pevke in pevci
Mešanega pevskega zbora »Rož«

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi prometni nesreči zapustil naš dragi

Lajko Milisavljevič

20. 7. 1943–8. 12. 2002

Bil je 28 let pevovodja MePZ »Rož« in vnet zbiratelj ljudskih pesmi. Za zasluge pri odkrivanju, zbiranju in ohranjanju slovenske kulturne dediščine je leta 1979 prejel prvo Tischlerjevo nagrado.

Od Lajka Milisavljeviča se bomo poslovili v četrtek, 12. decembra 2002, ob 14. uri na ljubljanskih Žalah (izpred Jožefove mrliške vežice).

Za nesebično delo, trud in zgled skozi tri desetletja se mu zahvaljujejo.

MePZ »Rož«
Krščanska kulturna zveza
Slovenska prosvetna zveza
SNI »Urban Jarnik«

val njihovo glasbo, zbiral njihove instrumente, se postil, bil okraden, oropan, a kljub temu je domov vedno znova prinesel etnoglasbeno tvarino. V tem je bogastvo nekaterih pesmi, ki so edinstvene samo njegovemu »Rožu«.

Taka je bila njegova življenjska filozofija: človeku ni treba več kot za njegovo preživetje. Po teh principih je tudi živel. Marsikdaj se je nasmehnil drugačnim gledanjem, toda kljub temu je priznaval življenjsko realnost.

Lajka ni več med nami. V Šentjakobu je zbolelo. Zbole-

lo je tudi širše na Koroškem. Bil je posebej med vsemi, ki iz Slovenije prihajajo k nam. Najdlje je bil naš, najmanj nam je vzel, veliko nam je dal. Dal nam je toliko, kolikor smo bili pripravljeni sprejeti.

Danes bodo v Ljubljani njegov pepel potresli po travi. Za njim, kakor po njegovi želji, ne bo ostalo veliko. Fizično ne, duhovno pač. Njegovi pevci iz »Roža« in veteranski zbor apezejevev »Lipa« mu bodo zapele. Zagotovo bo marsikateremu potekla solza. Solza za velikim in nesebičnim prijateljem.

Jože Rovšek

»Ta drumlca je zvomlana, ma knoče več zapeta.«

To je bila najljubša pesem našega zborovodje Lajka Milisavljeviča. Zaoral je novo pevsko njivo. S svojo ljubeznijo do zborovske pesmi in z vztrajnim, garaškim delom je skoraj trideset let ustvarjal, pel, in se veselil z nami. Na poti k vaji se je 59-letni Lajko tako močno ponesrečil, da se ni več prebudil. Naša drumlca je zdaj za vedno zvomlana. V četrtek, 12. decembra 2002, ob 14. uri se bomo od našega zborovodje poslovili na ljubljanskih Žalah.

Hvaležne pevke in pevci zbora »Rož«

ukvarja za majhno število zainteresiranih z obravnavanjem specialnih tem o verskih skupinah med manjšinci ter s konfliktnimi situacijami na Irskem in v Izraelu, namesto da bi kontinuirano delali na raziskovanju in objavljanju domače problematike narodnih manjšin, kar bi koristilo odpravljanju protislovenskega koroškega vzdušja.

Mislim na ponudbo referatov že raziskanih tem in na raziskavo še nedorečenih. Posebno važno se mi zdi objavljanje izsledkov raziskav v kar največje možnem številu časopisov, revij, publikacij sindikatov, gospodarskih združenj, političnih strank, kulturnih, športnih in mladinskih organizacij, upokojencev itd. S takšnim delovanjem njenih inštitucij Koroška že desetletja zamuja. Objavljanje v strokovnih publikacijah in knjigah maso

koroškega prebivalstva ne doseže.

Nakažem le nekaj tem, vrednih raziskovanja in posredovanja neinformiranemu oziroma namenoma napačno informiranemu koroškemu prebivalstvu:

- Ponemčevanje v utrakvistični šoli po letu 1869 in nedopušcanje slovenskih šol.
- Obljube oblasti pred plebiscitom leta 1920 in njeno zadržanje po njem.
- Vloga KHD in KHB pri germanizaciji koroških Slovencev.
- Vloga koroškega učiteljstva, ilegalno množično organizirane v nacistični NSDAP, med leti 1925 in 1938.

- Pospešeno ponemčevanje v utrakvistični šoli po letu 1920. Vzroki:

- Kako je lažna teorija o vin-dišarstvu služila (in še služi) raznarodovanju koroških Slovencev.
- Gospodarsko stanje slovens-

kih kmetov in načrtno kupovanje slovenskih kmetij z denarjem iz Nemčije v Prvi avstrijski republiki.

- Nacistične postojanke na Koroškem v Prvi avstrijski republiki.

- Neenako obravnavanje slovenskih in nemških kmetov po leta 1945.

- Kritična ocena ljudskih štetij in uradne manipulacije le-teh.

- »Teorija« o »naravni, prostovoljni in zaželjeni« asimilaciji koroških Slovencev, ki jo vedno spet (v zagovor?) omenja KHD.

Še in še bi bilo področij, potrebnih korektnih raziskav, ki naj bi, opravljene v javnost našle pot v pouk zgodovine po šolah. Zelo hitro bi izpodnesle KHD/KAB-jevsko argumentacijo v povezavi s koroškimi Slovenci in dokaj hitro spremenile koroško politično ozračje.

Začetek obravnavanja nave-

denih in številnih drugih tem pri CIFEM predpostavlja konkreten nalog koroške deželne vlade izrecno politično izravnane in od dežele Koroške odvisnemu institutu. Obdelanje lastne novejšje koroške zgodovine, pri čemer bi imeli uslužbenci in znanstveniki proste roke in bi smeli iskati in zapisati resnico, bi bil ob zračanju evropskih držav pravi pristop za korakanje v lepšo bodočnost. Poleg tega bi bilo nemško nacionalnim krogom na Koroškem stalno hujskanje prebivalstva kmalu brezuspešno.

Film po meri KHD

Omeniti je še treba KHD-film o partizanih. Če je verjeti časopisnim poročilom, je KHD-predsednik Fedner med drugim izjavil: »Dieser Film ist ein Schlussstrich unter die Partisanenverehrung.« (S tem filmom je konec

spoštovanja do partizanov). To si upa izpovedati v javnosti ob navzočnosti deželnega glavarja Haiderja po predavanju površno narejenega filma v politične namene ter zbiranju vprašljivih podatkov tudi v inozemstvu in ko se zgodovinskih dejstev ni dovolj upoštevalo. Takšna izjava ni le žalitev za koroške partizane, pač pa za vse partizane širom Evrope, npr. v Grčiji, Italiji, Franciji, Rusiji, Jugoslaviji, ..., ki so doprinesli velik delež k zmagi nad Hitlerjevo nacistično Nemčijo. Ali gospod Feldner spada med tiste, ki bi radi zopet preimenovali partizane v bandite in morilce, kot so jih imenovali nacisti do konca druge svetovne vojne? Po moji presoji bi bilo treba ugotoviti, če širjenje takšne propagande ni »ponovno udejstvovanje« (Wiederbetätigung).

Franc Kukovica

SENZACIJA IZ LJUBLJANE

»Kripl z Inishmaana« v celovškem Mestnem gledališču

Čudna so pota zanimivih »iger«: že vsa leta po vojni je moč opazovati, kako zahodnoevropska sodobna dramatika prav z ljubljanskimi odrov prihaja v celovško gledališče. Tako so npr. Ljubljanci Dürrenmattov »Obisk stare gospe« videli tri leta pred Celovčani – po njeni premieri v poljskem Wrocławu, ne pa med Švicarji, ki svojega imenitnega družbenega kritika nikakor niso vzljubili!

Že pred tridesetimi leti je igral (na žalost že pokojni) Tone Slodnjak v pretesljivi surovo naturalistični drami »Obisk« irskega H. Panterja na celovškem odru.

Preteklo nedeljo pa nam je posredoval tajnik KKZ izredno posrečeno gledališko stvaritev Martina Mc. Donagha »Kripl z Inishmaana«, psihodramo otočanov Ircev, ne samo pohabljenega Billyja, zasmehovanega »kripeljna«, družbenega izobčenca (prim. angl. »cripple« – Krüppel – kripelj).

Že sam pogovorno zvaneč »kripl« v naslovu te »igre« namiguje na ljubljanski sleng z nič-kaj blaglasno vokalno redukcijo, vendar neobhodno potrebno kot jezikovno-stilni element naturalizma, kar se da brezobzirnega, surovega, prostaškega, uporabljajočega vse nizkotne zbadljivke in zmerljivke, na račun moške spolnosti (»kurkurčev, kaj se jajcaš ...«), ki jih v začudenje gledalcev nenehno bruhala mlada ženska, medtem ko tak-

šnih iz moških ust ni slišati. Gledalcu nehote pride na misel trmasto ponosna Joyceova Moley Bloom. – Takšno imanentno sovraštvo je Irkam očitno v krvi – ne morda zavoljo popadkov kake aristofanovske Lisistrate, pač pa iz zgodovinskega spomina na neznosni patriarhalno-katoliški pritisk na samske in poročene ženske, ki so jim katoliški škofje še leta 1935 prepovedali kontracepcijska sredstva, ter pritiskali na državo, da jim je še leta 1948 hotela prepovedati izselitev z otoka idr.

Tja do 12. stoletja so Irke – po keltskih družbenih normah – svobodno odločale o razvezi od zakonskih mož: vsakega prvega svečana se je zakonski partner lahko ločil od družinske pogodbe. Šele Angleži so s svojimi zakoni naredili poročeno žensko za možjevo lastnino. Ta je z njo lahko počel, kar je hotel, samo prodati in ubiti je ni smel ...

Tako nam poroča Liam O'Flaherty (1896 – 1984) v »Turistovem vodniku po Irskem«.

Če upoštevate takšen zgodovinski vir, se ti brez težav razodene svojeglava napadalna Helena kot brez krivde kriva, pač genetično obremenjena žrtev irske zgodovine ...

Kakor so žrtve tudi vsi drugi igralci – kmetiči in ribiči, nemaniči in pridaniči, ki jih skubijo vaški štacunarji, oderuški upniki – dokler ne pridejo drug za drugim na beraško palico in

jim ostanejo samo še (neuresničljive) sanje: hrepenenje po potovanju z barko kamorkoli že proč z otoka! Prav takšno je tudi tragikomično Billyjevo hrepenenje po New Yorku, po vlogi kripelja v filmu ...

In vendar Donaghovo osvetljevanje takšnih človeških usod brez upa zmage ni epsko deklarativen socialni realizem, temveč dramatična estetika grdega, prepletena s hladnim angleškim črnim humorjem, ki v občinstvu ne izziva ne solznic, niti ne revolucionarnih misli na prepotrebni upor množic, temveč »s tekočim dialogom in trdno dramsko strukturo dosledno spreverja otožnost v smešno in nežno v kruto ... Nikoli ne zapusti okvira realnosti in verjetnega, in vendar so situacije malodane absurdne ...«, kakor pravi Ira Ratej v Gledališkem listu, skratka Ljubljansko mestno gledališče je staknilo biser sodobne drame, scensko in igralsko izredno zahteven, pa tudi izredno skrbno izpiljen.

Celovško občinstvo je vpreglo vse čute, tudi šestega in sedmega: zastala mu je sapa ob nepričakovanih obratih v dialogih.

Nekaterim – fundamentalno cerkvenim – gledalcem so se navsezadnje tudi vulgarne kvante razblinile – vsaj ob Billyjevem filmskem predsmrtnem klicu po Svetem Angelu varuhu ...

Občinstvo je – začudeno nad nenavadno igro – ploskalo z odprtimi usti. Zahvaliti se je treba s poklonom celotnemu ansamblu in Nužju Tolmajerju, da je povabil takšne inteligentne umetnike v celovško gledališko provinco.

Janko Messner

PET LET CELOVŠKIH NAVIHANCEV

Navdušujoča Mala čarovnica

Kako čas mine. Če bi me kdo vprašal, kdaj so »potomci«

skupine, potem pa je v večini primerov počasi konec. Razte-

Čudovit lutkovni prizor »Navihancev«

celovške lutkovne skupine Mi smo mi »Navihanci« zaigrali svojo prvo predstavo, bi rekel pred kakima dvema, tremi leti. Pa ne! Preteklo sredo, 4. decembra, so uprizorili svojo peto predstavo in tudi proslavili peto obletnico. Tokrat kar v pravem gledališču, namreč v »Klagenfurter ensemble« v Ljudskem domu v Celovcu.

Žal so otroške skupine hitro minljiva roba, saj nobena ne doživi niti desetletnice; kajti kaj hitro prerasejo svoje obdobje in se prelevijo v mladinske

pejo se po svetu. Držim pesti, da s celovškimi »Navihanci« ne bo tako.

Oče lutkovnega ustvarjanja z mladimi v Celovcu Tine Varl je tokrat postavil pred gledalce zanimivo lutkovno igro Mala čarovnica v svoji priredbi po Jani Synkovi in Ottfriedu Preusslerju. Simpatično zgodbo smo na koroških odrih že videli, vendar v drugačni izvedbi. Tokratna je bila prava lutkovna predstava z dvema izjemama. Otroci in tudi odrasli smo imeli kaj videti. Poplava prekrasnih

lutk, če za čarovnice lahko tako rečemo, se je gibala za stilizirano sceno, nekakšno upodobitvijo narave, ki se je z obračanjem krogov spreminjala v noč in dan.

Predstava ima izrazito vzgojno poanto, saj vsebuje moralo, da zmaga dobro nad zlim. Naslovno vlogo nosi mlada in mala čarovnica Mikulka, ki strašno rada čara. Napoti se tudi na goro Klek, trdnjavo čarovnic, kjer imajo le-te svoj ples. Spremlja jo zvesta spremljevalka vrana. Toda tam je hudobna čarovnica, vodja vseh čarovnic Burklja, ki iz zavisti po oblasti prežene Mikulko, ji vzame metlo in ji prepove čarati. Na poti domov stori dve dobri deli, in sicer izpuli velikanki Joli iz stopala trn in Petru in Luciji suhe rože spremeni v čudovito dišeče. – Vsega ne smemo povedati, a omenimo naj še, da ob koncu zmaga Mikulka in s tem tudi dobro nad hudobnim.

Lutke Brede Varlove po osnutkih otrok so bile čudovite. Pa ne le čarovnice, tudi druge. Koliko jih je bilo, nikakor nisem mogel prešteti. Mnogo! Prava paša za oči. Sceno je pripravil kar režiser sam. Bila je jubilejna, v obliki lepih krogov, bleščeča, vendar dovolj enostavna za gostovanja. Glasbo je

LETNI ZAKLJUČEK
V GALERIJ ROŽEK

Carolinine postapokalip- tične vizije

Galeriji Rožek oz. njeni lastnici in voditeljici Mariji Šikoronja je ponovno uspel lep umetniški domet. Za zaključek letošnjega leta je galerijske prostore dala na razpolago znani koroški likovni umetnici Caroline in njenim postapokaliptičnim podobam. Dela, ki jih Caroline tokrat razstavlja,

kreepko odstopajo od njenega znanega žanra, ostala pa je zvesta svojemu glavnemu motivu, kreaturi. Kot rdeča nit se skozi formatno najrazličnejša dela spleta pogled umetnice na razdejanje, na dezaster, ki ga je v današnjem času zmožen človek in ki je kulmuliralo v zračnih desantih na njujorški World Trade Center septembra lani. Kot svareči prsti štrlijo zverženim travercam, cevem in žičam podobni črni zublji v rdeče in rumeno ozadje in tako izžarevajo vzdušje apokalipse.

Umetnico in njena dela je predstavila Marija Šikoronja.

Franc Wakounig

Caroline pred postapokaliptično vizijo

PRI »MIKLAVŽU« – RAZSTAVA
DEL IVANA KLARIČA

Sproščena proti- utež vidnemu svetu

Lepa tradicija znane Miklavževe gostilne v Bilčovsu je, da se na Miklavžev dan predstavlja snemalec Ivan Klarič s svojimi slikami širši publiki, še prav posebej pa številnim zvestim hišnim gostom.

Pod geslom »Prepih v duši« se avtor približuje gledalcu s svoje najgloblje čutne sfere. Kot profesionalni filmski snemalec išče v risanju neko protiutež, izravnavo k vidnemu svetu, ki ga službeno močno oblikuje. Njegove slike v različnih formatih in tehnikah nastajajo spontano, po občutku, iz trebuha. »Slike so pripoved notranjega čutnega sveta, nimam pa namen delati lepe slike« pravi Ivan Klarič.

Gostilniški prostori pa so zanj tudi primeren kraj, da se ta ali oni gost ob dobri kapljici

in prijetni družbi pri opazovanju in gledanju njegovih slik zaljubi v kak motiv.

Odprtje razstave je bilo za številne obiskovalce od blizu in daleč prijetno doživetje za oko, uho, vonj in okus.

Likovni umetnik Ivan Klarič

Foto: Stukelj

M. Š.

ponovno prispeval Mariborčan Boris Rošker, njegov rojak Marjan Pungartnik pa je napisal prikupne pesmi. Mladi igralci so jih prepevali samozvestno.

Skupino še vedno vodi Tomo Millionig, pomaga pa mu že tudi Katarina Hartman. Za zelo dobro, vendar enostavno osvetljavo je skrbel Martin Moschitz.

Zdaj pa k igralskim junakom. Prvih pet let jih še ne bomo ocenjevali. Opisna ocena pa velja za vse: zelo dobro! To

so bili Anita Florjančič, Natalija Hartman, Julija Koban, Taja Kupper, Milena Merkač, Mira Stadler, Maja Zdouc, Petra Zdouc, Anton Hribernig in Nejc Kuper. Vsem hoi, hoi! Tokrat po jubilejni premieri ni motil ceremonial: poklanjanje cvetja, besede zahvale, klicanje sodelavcev na oder itd., itd. Jubilej je pač treba zaznamovati. Ob običajnih uprizoritvah pa gredo take formalnosti največkrat na škodo predstavi.

Jože Rovšek

V libuški galeriji Falke je minuli teden, v petek, 6. decembra 2002, dr. Helga Mračnikar predstavila knjižni dar Slovenske prosvetne zveze za leto 2003. Od blizu in daleč so prišli ljubitelji koristnega branja in slovenske knjige, da bi bili lahko kupili besedno bogastvo knjižnega daru in da bi bili priče nastopa in sodelovanja dr. Toneta Jelena, domačina iz Libuč. Dr. Tone Jelen je namreč v knjižnem daru izdal svoje življenske spomine. On, ki je doživel sonce in viharje življenja, je knjigi s spomini iz temnih dni pričakovanja dal slikovito ime »Hoja za mavrico«.

Dragulj spominske literature

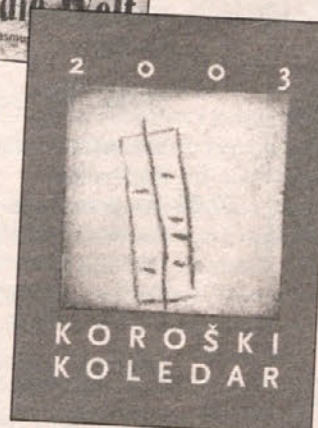
»Založba Drava je srečna, da je knjiga Toneta Jelena izšla pri njej«, je poudarila Mračnikarjeva in še dodala, da je manuskript šele odložila, ko ga je prebrala.

Manuskript je uredil Jože Rovšek, ki ima s tem poslom že kar precej izkušenj. Povedal je, da »Jelen ni kar od muh. Je zelo pedanten, precizen, njegov jezik pa je zaradi časovne in geografske oddaljenosti od Koroške že kar arhaičen«. Zato je besedilo spravil v tekočo obliko, pri tem pa je skrbno varoval njegovo izpoved. Oba, Mračnikarjeva in Rovšek sta Jelenove spomine uvrstila med dragulje spominske literature koroških Slovencev, kot so to »Gamsi na plazu« Karla Prušnika-Gašperja, »Mali ljudje na veliki poti« Lipeja Kolenika in Kokotovi »Ko zori spomin«. Vse je Peter Handke povzdignil v sam Olimp obvezne literature. Tja sodi tudi Jelenova »Hoja za mavrico«.

Že Rovškov jednat povzete razburkanega življenja Toneta Jelena je pritegnil pozor-

PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ V GALERII FALKE:

Berite med vrsticami

nost občinstva. Ko pa je spregovoril Tone Jelen sam, je zavaladala popolna tišina. Le tu in tam, in še to le za trenutek minljivosti, mu je zatrepetal glas. Sicer pa je mož, ki je dan poprej praznoval svoj 86. rojstni dan, z jasno in precizno govorico povedal, da je knjiga več kot spomin. »Treba jo je brati med vrsticami. Kar sem napisal, je kot mavrica, ki se je porodila leta 1920, ko sem bil star štiri leta. Mavrica človeka navduši in spremlja, nikoli pa je ne doseže. Čim bolj jo človek zasleduje, tem bolj se mu odmika in potem končno zamre«.

Posoda spominov

Sam pravi, da ni imel namena napisati knjige. Njen edini namen je ta, da je posoda, kjer so shranjeni njegovi spomini.

Po tem uvodu je avtor spominov pripovedoval, kako je po nacističnem prevzemu oblasti v Avstriji in tik pred zaključkom svojega pravnega študija ostal

na cesti, zakaj se je odločil za pobeg v Jugoslavijo in kako mu je gestapo leta 1942 v celovških zaporih poribal pod nos izjavo iz leta 1938, ki jo je naredil v krogu svojih znancev, da nikdar ne bo oblekel nemške uniforme. Pa še to je povedal, kako je reševal svoja koroška rojaka Jožeta Šorlija in Rudija Masko iz krempljev jugoslovanske policije, da ju ni predala gestapu.

Z nekaj podatki je Tone Jelen zbudil zanimanje poslušalcev, ki so po predstavitvi pridno segli po knjižnem daru SPZ. »Hoja za mavrico« stane 19.50 evrov.

Moč šibkih

V tem daru je tudi znanstvena študija »Moč šibkih« Irene Destovnik o ženskah v času kmečkega gospodarjenja. Knjiga, pisana v obliki napetih poljudnoznanstvenih razprav, temelji na podrobnih študijah farin, deželnih in cerkvenih arhivov ter graščinskih urbarjev, nedvomno pomeni mejnik v

spoznavanju in dojemanju celovitostne podobe časa, ki se je šele komaj odmaknil v zgodovino, a o njem vemo tako bore malo. Knjiga in študije so vezane na Šentjanž in okolice. Moč šibkih stane 19.50 evrov.

Koroški koledar

Stalnica knjižnega daru je Koroški koledar 2003. Tudi zanj je bila odgovorna Irena Destovnik. Težiščna tematika koledarja je namenjena gledanju sedemnajstih oseb na jezik v luči podatkov najnovejšega ljudskega štet-

ja. Da je koledar lep, gre, po besedah Irene Destovnik, zahvala Karlu Vouku. Koroški koledar 2003 stane 13 evrov.

Šmihelska godba na pihala

Četrti steber knjižnega daru je zgoščenka »Na rajžo« šmihelske godbe na pihala. Na njej je mešanica raznih melodij iz Avstrije preko Češke in Slovenije do Rusije in ZDA. Stane pa 15 evrov.

V celotnem paketu knjižni dar stane 35 evrov. Nakup posameznih knjig izven paketa pa stane 67 evrov. Torej kar znatna razlika!

Kot dodatek h knjižnemu daru pa lahko dokupite:

»Dvojezična ljudska šola na Koroškem od začetka do danes« (cena še ni znana) in pa zgoščenko »Pevci smo mi« Moškega pevskega zbora »Foltejt Hartman« iz Pliberka. Cena je 12 evrov.

Helga Mračnikar je po predstavitvi, ki sta jo obogatila tamburaška skupina »Tamika« iz Železne Kaple ter domači MoPZ »Kralj Matjaž«, Handkejev poziv »Berite!« in Jelenovo ugotovitev »Berite med vrsticami« povezala v željo, da bi zaklad SPZ res prišel v vsako slovensko hišo na Koroškem. Da bi tako bilo! Franc Wakounig

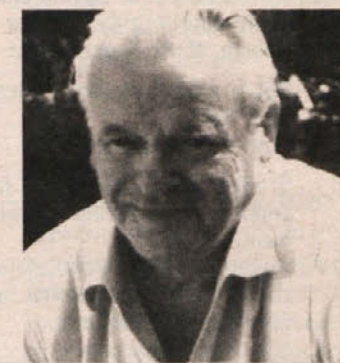
70 LET
KRISTLA SCHELLANDRA

Bil je pionir tiskarne Drava in Vestnika

Prihodnji ponedeljek, 16. decembra 2002, bo na svojem domu na Bistrici pri Šentjakobu praznoval Kristl Schellander svojo sedemdesetletnico. Osmi križ si bo naložil čil in zdrav, ter poln duhovne vedrine, pač takšen, kot ga poznajo vsi znanci in prijatelji. Kristl Schellander je v ta svet stopil v času, ko sta nacizem in fašizem pripravljala svojo dokončno zmago nad vrednotami demokracije, človekovih pravic in miru. Ko mu je bilo dve leti, je tudi v Avstriji v obliki Dollfusove stanovske države zavaladala domača inaičiča fašizma. Zatem je kot otrok in kot doraščaj mladenič doživljal pijano in kruto zmagoslavje nacističnega režima in njegov propad, izgon slovenskih duhovnikov, pregon slovenskih družin in rastoči upor in boj slovenskih partizanov. Vse to so mozaični kamenčki, ki so zaznamovali in tudi oblikovali Kristlino življenje in njegov pogled na svet.

Po vojni se je vključil v vrste slovenskih mladincev, ki so aktivno zahtevali enakopravnost in pravico svojega naroda na tej domači koroški zemlji. Poklicno se je v Ljubljani izučil za tiskarja in potem prevzel novoustanovljeno tiskarno Drava v Podljubelju. Z

vso strokovnostjo in zavzetostjo ter s prefinjenim čutom za potrebe svojih sodelavcev in bralcev Slovenskega vestnika je Kristl vse do svoje upokojitve vodil tiskarno. Poleg tega je vedno našel čas, da je obiskoval prireditve društev. Bil je tudi odbornik Zveze koroških partizanov. Če pa je bila priložnost za partijo šaha ali pa za izlet v gore in plani-

Kristl Schellander

ne, je zmeraj našel čas oz. si ga je že nekako odščipnil.

Kristl Schellander ni gostobesednež, je pa mož, čigar beseda in mnenje prav zato nekaj veljata in imata težo. Jasno, da je sinova Kristijana in Igorja vzgojil v zavedna in aktivna člana naše skupnosti in jima omogočil šolanje na slovenski gimnaziji v Celovcu. Prav tako pa je jasno, da je še vedno živo in aktivno povezan z življenjem svoje narodne skupnosti. V imenu uredništva Slovenskega vestnika in kolektiva tiskarne Drava ter vseh nekdanjih sodelavcev in kolegov mu želimo vse najboljše za rojstni dan in mu kličemo še na mnoga zdrava in srečna leta. Vse najboljše, Kristl!

PROF. DR. ANTON ZMEDA

Pozitivizem

voditelj, ki je ob poslavljanju pikro pripomnil, da mora prenakazila mastnih honorarjev za moje nesramne kritike itak plačevati on – kritizirani. Nesramen kot sem, sem sicer še utegnil blekniti, da upam, da pa to ja ne gre na njegov žep, temveč na tistega naročnikov ali davkoplačevalcev na tej ali oni strani Karavank. Razen tega – kot da bi jaz neresni človek kaj kritiziral! Mož ne pozna heca! Kakorkoli, ker sem danes ful na pozitivni liniji, pa še profesor in doktor, ki za razliko od dolgletnih poklicnih Vestnikovih urednikov in njihovih družin vem, kaj bom delal in od česa bom živel v novem letu, torej javno brezplačno podarjam svoje zadnje komentarje temu poslavljačemu se listu.

In ko sem že tako pozitivno zagnan, vam bo povedal še primerno zgodbo za današnji čas in neskončni pozitivizem.

Tako kot drugi pomembni možje, se srečajo Bush, Putin in Schlüssel na lovu. Kot se je to tudi že drugim v gozdu zgodilo, se jim prikaže bog, in pravi: »Gospodje, dosti vas imam zlagane bande in vaših trapastih volilcev in sploh tega zafuranege sveta, ki se prav nič noče razvijati po moji podobi. Dam vam še 10 dni, potem bo sveta konec!« Vsak od treh ustrelil še zadnjega kozla, potem gredo domov svojim sodeželanom razlagat konec sveta.

Bush pravi Amerikancem: »Imam eno dobro in eno slabo sporočilo: bog obstaja, a čez 10 dni bo konec sveta.«

Putin Rusom razloži zadevo takole: »Imam dve slabi sporočili: bog obstaja, a čez 10 dni bo konec sveta.«

Schüssel pa po televiziji Avstrijcem naznani sledeče: »Imam dve dobri sporočili. Bog obstaja, in jaz bom vaš kancler do konca sveta.«

Torej, bodite pozitivni in veseli! Pa lep božič, srečno novo leto, in za vsak primer – polno pisanih pirhov, pa pred vsem lepega branja!

No, kako ste preboleli izid inteligentnega testa dne 24. novembra tega leta? Ste bili na strani zmagovalcev ali poraženec? Kakorkoli, glejte stvari pozitivno, pa vam bo lažje v življenju: Če ste glasovali za rdeče ali zelene, ste zmagali moralno. Če ste se čez izid posebno jezili, lahko kakšnemu političnemu nasprotniku zaribate pod nos, da ste na strani zmagovalcev glede na inteligenco. Če ste bili za črne, ste seveda itak na strani zmagovalcev. Celo če ste glasovali za plave v rjavih gvanjih, ste zmagali – v tem primeru glede neumnosti. Torej vidite, kako koristno je, če človek gleda na življenje pozitivno. Ali ne bi bilo pametno, če bi takšno pozitivno držo zavzeli tudi do narodnostne politike?

Ne, z narodnostno politiko se danes ne bom ukvarjal. Hvalen sem, da imam morda še do marca ali aprila možnost pisanja v Vestniku, razen če me slučajno že prej ne pobere cenzura nove koroško-slovenske medijske moderne. Za to sem se pripravljen celo odpovedati honorarju. Da, prav ste brali, pišem zastoj (v obeh smislih besede). Pred kratkim sem namreč srečal enega naših nadmojimi komentarji nesrečnih

PRIREDITVE

ČETRTEK, 12. 12.

ŽELEZNA KAPLA, hotel Obir – SPD Zarja
18.00 Občni zbor

ŽVABEK, v farni cerkvi
18.00 Advent v Žvabeku, koncert.
Sod.: Cerkevni zbor, ljudska šola in Pevsko instr. skupina

DUNAJ, v klubu – KSŠŠD
20.00 Občni zbor

PETEK, 13. 12.

ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOB, Višja šola
08.30 do 12.30 »Dan odprtih vrat«

ŠENTJANŽ, k&k – k&k
19.30 Diapredavanje Hanzija Weiss o Mongoliji

SOBOTA, 14. 12.

KOTMARA VAS, v farni cerkvi – SPD Gorjanci
18.45 Adventno petje. Nastopajoči: pevke in pevci iz Slovenjega Plajberka, ansambel Rožmarin, solistka Gudrun Mehninger-Thaler in na orglah mag. Andrej Feinig

NEDELJA, 15. 12.

RADIŠE, kulturni dom – SPD Radiše
10.30 Gled. predstava »Pujsa imamo za soseda«. Gostuje mladinska gledališka skupina SPD Šentjanž

ŠMIHEL, v farni cerkvi – KPD Šmihel
14.00 Adventno petje. Sodelujejo: MePZ Gorotan, Petzenquintett, vokalna skupina z Raven, Gospels Quartett Bleiburg/Pliberka

KAZAZE, farna cerkev
18.00 Adventno petje. Sodelujejo: večjezični zbor Akzent, tercet »St. Katharina Chork« iz Šmihela, cerkevni zbor Kazaze in otroci ljudske šole Kazaze

VOGRČE, farna cerkev
19.00 Adventno petje. Sodelujejo: cerkevni zbor Vogrče, ljudska šola Vogrče, MePZ Srce in Oktet Suha

BELA, pri Podobniku – Alpski klub Obir
19.00 Redni občni zbor

ŠTEBEN PRI GLOBASNICI, farna cerkev – Fara Šteben pri Globasnici

19.00 Adventno petje. Sodelujejo zbori, občina Globasnica in Singkreis Völkermarkt

TOREK, 17. 12.

Celovec, ke teatr – KKZ
19.30 Komedija »Amfitrion«. Gostuje 4. letnik akademije za gledališče, radio, film in televizijo Ljubljana

PETEK, 20. 12.

ŠENJAKOB, v farni dvorani – MePZ »Rož«

20.00 »Ta drumlca je zvozlana, ma knoče več zapeta. Lajko, srečno!« Spomnili se bomo lepih ur, ki smo jih doživeli z našim Lajkom.

SOBOTA, 21. 12.

ROŽEK, farna cerkev – Farni svet in KD Peter Markovič
18.00 Adventni koncert. Nastopa Oktet Suha

SLOVENJI PLAJBERK, v farni cerkvi – Fara Slovenji Plajberk
18.00 Adventno petje in adventni bazar. Nastopajo: domače skupine in kvintet Folte Hartmann iz Pliberka

ŠENTILJ, v farni cerkvi
18.30 Šentiljski advent. Sodelujejo: Šentiljski cerkevni pevci, ljudska šola Šentilj, otroška skupina Šentilj, dekliška skupina Ascolti, MGV St. Egyden, Vaščani pojo

OBIRSKO, pri Kovaču – SPD »Valentin Polanšek«
20.00 Božičnica. Nastopajo domače skupine

ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel

20.00 JazzChristmas. Nastopajo Stefan Thaler & Caroline de Rooy & Band

NEDELJA, 22. 12.

VELIKOVEC, v dvorani šolskih sester v Šentrupertu – PD Lipa
14.00 Premiera igre »Preden pride luna«. Nastopa otroška skupina Lipov cvet; režija Gordana Schmidt

ČETRTEK, 26. 12.

SELE, farni dom – KPD Planina Sele
17.00 Premiera drame »Kaplan Martin Čedermac«. Nastopa gledališka skupina KPD Planina Sele, režija Franci Končan

SOBOTA, 4. 1.

CELOVEC, v domu sindikatov – SPZ
20.00 51. Slovenski ples. Za ples igra »Štajerskih 7« in Alenka Vidrih, pevka šansonov

NEDELJA, 5. 1.

ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica
14.30 Novoletni koncert. Sodelujejo: otroški zbor SPD Danica, zbor »Korenine Danice«, MePZ SPD Danica in MePZ SPD Radiše

Iščemo

Odvetniška pisarna v Beljaku išče pripravnico / pripravnika. Ob znanju nemškega je zaželeno tudi znanje slovenskega, eventualno tudi italijanskega in hrvaškega jezika.

Javite se prosim pri gospe Sima, telefon 0 42 42/23 6 67-12

KOŠ vabi na

KOŠARKO

za rekreativce

kraj:

vsak ponedeljek

in četrtek

od 18. do 19. 30 ure

kraj:

Zvezna gimnazija

za Slovence

Slovensko planinsko društvo Celovec razpisuje natečaj

Planine v sliki

Kot vsako leto tudi letos vabimo vse, planince – fotografe k sodelovanju. – Slike s planinskimi motivi naj bi imele velikost 30 x 40 cm. Vsak udeleženec lahko odda 3 slike. Vsaki sliki je treba dati geslo; slike pa pošlite do 20. 1. 2003 na: Slovensko planinsko društvo, Tarviser Str. 16; A-9020 Celovec/Klagenfurt

RADIO DVA

Zajtrk s profilom

v nedeljo, 15. 12. 2002, ob 8.30 uri, prof. Jože Wakounig se bo pogovarjal z inž. Petrom Kucharjem, predsednikom Zveze koroških partizanov.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA

tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 12. 12. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 13. 12. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 14. 12. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi, ...

NE 15. 12. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! ■ 18.00 Glasbena

PO 16. 12. ■ 18.00 Kratek stik

TO 17. 12. ■ 18.10 Otroški spored

SR 18. 12. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 8. 12. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN KOROŠKA • Radio dva: Kako naprej? • Napisal je več kot 2000 besedil za glasbo: Pisatelj Ivan Sivec je za svoje življenjsko delo prejel Souvanovo nagrado 2002 • Trst – Trieste: Dve imeni ena identiteta • Adventno presenečenje: Otroci so obiskali Zimski cirkus.

PO 9. 12. ■ 2.50 ORF2 15.55 TV SLO1

TO 10. 12. ■ 8.30 TV SLO2 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 Glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 Narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 13. 12. ■ 19.00 Zrcalo kulture Med ključastim križem in rdečo zvezdo (pon. 14. 12., 01.00) 23.00 Rdeči Boogie glasbeni magazin s koncertnimi termini in glasbenimi poročili 24.00 Soundtrack Die veir Federn

SO 14. 12. ■ 19.00 Special: Projekt Zim – Slovenska prosvetna zveza (pon. 15. 12., 01.00) 20.06 Yugo-Rock oddaja z glasbo s področja bivše Jugoslavije 23.00 Siesta Oddaja nonsensa in kabareta

NE 15. 12. ■ 19.00 Music for the Masses nove zgoščenke, glasbene novice, predstavitev skupin, recenzije filmov 22.00 For those about to Rock

PO 16. 12. ■ 18.00 Zdrava ura oddajo vodi dr. Franz Inzko 21.00 Take the Jazz-Train 24.00 Forum Karl-Heinz Kohl: barbari kot rešitelji 24.00 Forum Theo Steiner: Intelektualci in ideja o praktični relevanci

TO 17. 12. ■ 20.06 SchülerInnenradio: Prenašamo v živo iz okrajškega medijskega centra v Spittalu 21.00 Noche Latina Oddaja z vročerkvno južnoameriško in špansko glasbo 23.00 Vešča Oddaja z glasbo vseh stilističnih in zemljepisnih smeri.

SR 18. 12. ■ 19.00 Literarna kavarna Raznolikost – da ali ne? Slovenske knjigarnice in založbe na Koroškem (pon. 19. 12., ob 01.00) 20.06 V živo Prenos košarkaste tekme iz Mladinskega doma 22.30 Mad Force Da Hip Hop radio Show

ČE 19. 12. ■ 19.00 Po Koroškem O otroškem gledališkem festivalu (pon. 20. 12., ob 1.00) 20.06 Yesterday & Today glasba 60ih, 70ih, 80ih in 90ih let 22.00 Izven zakona glasbeni magazin z novo ameriško glasbo.

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Marica Krewalder iz Strpne vasi – 50. rojstni dan; Slavko Smrečnik iz Vinar pri Vrbi – 35. rojstni dan; Ferdi Hafner s Sinj – jubilejno obletnico; Marija Satschen z Bistrice pri Pliberku – 80. rojstni dan; Majda in Sepi Mikl, p. d. Gamsa – vsak 77. rojstni dan; Tanja Stern iz Rikarje vasi – 30. rojstni dan; Kristl Melcher s Hodnine pri Šentjakobu – rojstni dan; Marija Pečnik iz Pliberka – rojstni dan; Mojca Buchwald iz Nonče vasi – rojstni dan; Marija Valeško iz Pliberka – 80. rojstni dan; Ana Krušic iz Velinje vasi – rojstni dan; Marija Vavti iz Nonče vasi – rojstni dan; Tomaž Ogris iz Stranj – rojstni dan; Jaka Pegrin z Borovnice – 70. rojstni dan; Milan Sienčnik iz Dobrle vasi – rojstni dan; Edvard Fera iz Belovč – rojstni dan; Andrej Feinig iz Sveč – rojstni dan;

dan; Marija Piroutz iz Jeriš – dvojni praznik; Marija Lauritsch na Klopcah – 75. rojstni dan; Albina Stirn iz Železne Kaple – rojstni dan; Mici Potočnik z Mač – rojstni dan in god; Marija Ilauing iz Železne Kaple – rojstni dan in god; Ana Krušic iz Velinje vasi – rojstni dan; Dorotea Rulitz s Stranj pri Kotmari vasi – rojstni dan; Cilka Mikula iz Svaten – 92. rojstni dan; Pepi Kelih iz Sel – rojstni dan; Lizi Piskernik s Šajde – rojstni dan; Štefan Bradač s Kota v Selah – rojstni dan; Kristina Pavlič z Obirskega – rojstni dan; prof. Janko Messner z Osojnice – rojstni dan; prof. Janez Oswald iz Celovca – rojstni dan; Franc Černut iz Loč – rojstni dan; Regina Smrtnik iz Kort – rojstni dan; Berta Kropivnik s Kota v Selah – rojstni dan; Valentin Kargl iz Loč – rojstni dan.

Za posredovanje imen slavljenk in slavljenčev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Marjan Polanšek je odšel od nas

*Ko bomo tam,
bomo vedeli, kam ...*

V spomin Marjanu Polanšku

*Če noč
ne bi imela vrat
od kod bi
prišel dan*

*in kam bi
nazadnje odšel
če noč
ne bi imela vrat?*

(Erich Fried)

Spomin nate. Življenje se spreminja iz dneva v dan, trenutki bežijo, lepi in težki. Spomin ostane. Globoko v srcu je shranjen in tam goreče utripa in tolaži žalostno srce.

V nedeljo, 1. decembra, nas je pretreslo sporočilo, da nas je za vedno zapustil prijatelj Marjan Polanšek. Star komaj dvajset let je ubral novo pot, ki jo

je le težko razumeti. Rodil se je 9. avgusta 1982 v Celovcu. Po ljudski šoli je štiri leta obiskoval slovensko gimnazijo in se nato vpisal na Dvojezično trgovsko akademijo v Celovcu, kjer je leta 2001 uspešno maturiral. Po opravljeni vojaščini je začasno delal pri Rutarju v Dobrli vasi.

V svojem prostem času se je veliko ukvarjal s športom, pred-

vsem tekanje, nogomet, tek na smučeh in ribarjenje so mu bili pri srcu. Poleg športa pa je tudi vneto sodeloval pri organizaciji mladinskih prireditev v Železni Kapli in Celovcu.

Marjan je bil odprt človek. Kadar je prijatelj imel težave ali skrbi, ga je poslušal in mu skušal pomagati, svoje skrbi pa je pogosto tiho ohranil zase. Bil je tudi zelo družaben in ob skupnih večerih smo se vedno po-
hecali in veliko smejali.

Njegova smrt zapuščala veliko praznino v našem življenju in nešteto je trenutkov, v katerih ga pogrešamo. Veliko je tudi vprašanj, na katera ne moremo odgovoriti.

Marjan, hvala, da smo te lahko spoznali in doživeli del mladosti s tabo. Ostal nam boš v dobrem spominu in ohranili te bomo v naših srcih. Nasvidenje ...
Tvoji prijatelji

ŽUŽALČE

Pogreb izseljenca Hanzija Trunka

14. novembra 2002 je slovensko koroško srenjo, predvsem pa izseljenca in ostale žrtve nacizma pretresla vest, da je po dolgi in težki bolezni preminul Johan Trunk, po domače Ovničev Hanzij iz Žužalč v brnški župniji. Ovničev rod je bil trden steber slovenskega kulturnega in političnega življenja v beljaški okolici in zagradelj je bil trn v peti domačih nacistov. Ko je Hitler zasedel Avstrijo,

so bili prepričani, da so končno dosegli svoj cilj in cilj etnično čiste in nemške dežele. Ovničeva družina je bila aprila 1942 pregnana z rodne grude v rajh.

13-letnega Hanzija in njegovega brata Lojza so nacistični biriči na šolski poti zajeli in ga odvedli v zbirno taborišče v Žrelcu. Tedaj je hodil v šolo v Diči vasi, ki še danes nosi napis »Peter Rossegger Schule« nemškega Schulvereina Südmark.

Po vrnitvi leta 1945 se je Hanzij včlanil v prosvetno društvo »Dobrač«. Veljal je za zelo družabnega vaščana in rojaka. Izučil se je za trgovca in delal na odgovornih mestih

uprave Konsuma. Ni pa bil poročen, v težki bolezni ga je negovala in skrbela zanj družina brata Lojza.

Pogreb pokojnega je bil v soboto, 16. novembra 2002, na brnškem pokopališču. Domači župnik Peter Olip se je od pokojnega poslovil z ganljivimi besedami in poudaril, da ga je pregnanstvo usodno zaznamovalo in spremljalo vse življenje. Rajnega Ovničevega Hanzija bomo ohranili v spoštljivem spominu, svojcem izrekamo tudi v imenu Zveze slovenskih iseljencev iskreno sožalje. Naj počiva v rodni grudi.

ZAHVALA

Čutimo potrebo, da se zahvalimo za veliko oporo in sočutje, ki smo ju bili deležni minule dni. V grenkih in temnih trenutkih slovesa od našega

Marjana Polanška

Nam je bila v dragoceno oporo bližina prijateljev, sorodnikov, sosedov in znancev, ki ste nam nesebično pomagali, nam zvesto stali ob strani in s svojo srčno toplino omilili trpki mraz, ki je vel v naša srca ob nepojmljivem posegu smrti v našo družino.

Tolažilen je bil pogled na veliko število prizadetih mladih, ki ste si spomin na svojega prijatelja, sošolca in sovrstnika z občutenim slovesom nepozabno vtisnili v svoja srca.

Hvala vsem za vence, cvetje in rože, hvala za neštete izraze sožalja in sočutja. Hvala vsem, ki ste pomagali pri poslovnih svečanosti in pogrebnih obredih na obirskem pokopališču. Srčna zahvala tudi cerkvenim pevcem, moškemu zboru domačega prosvetnega društva, Romanovi pevski skupini, pogrebem, duhovniku mag. Rosenzopfu, še prav posebej pa župniku gospodu Zundru, ki je sčudovitim spletom misli in besed iz globin vere, poezije in svoje osebnosti prižgal nad mračnim obzorjem svetel in obetaven plamen upanja in ublažil pekoči trn dokončnosti.

Družina Marta Polanšek / Toni Wutte
Obirsko / Šmarjeta, decembra 2002

MALOŠČE-ŠTEBEN

Umrli je Johan Krawanja

V torek, 26. novembra 2002, smo se na maloškem pokopališču za vedno poslovili od Johana Krawanje, po domače Magra v Maloščah. Rojen leta 1929 v številni in delavski družini je doraščal na Malem Selu v fari Marija na Zilji. Tu je ljudsko šolo obiskoval v času avstrofašizma in nacizma, ki sta bila oba Slovincem nenaklonjena oz. sovražna.

S 15 leti ga je za vajenca vzel k sebi ljubljanski denstist Švelc, Kardeljev sošolec, ki so ga nacisti prestavili na Poljsko. Po osvoboditvi in koncu vojne sta se oba vrnila na Koroško in Švelc je v Drobolah odprl prakso dentista. Tu je rajni Honza zaključil

poklicno izobrazbo zobnega tehnika. Poročil se je z Dito Misjo, nečakinjo Karla Mikla, nekdanjega slovenskega svetnika v koroški kmetijski zbornici.

Johan Krawanja je bil miren in zaveden član naše narodne skupnosti, videvali smo ga na domačih prireditvah. Z ženo Dito sta otroke vzgojila v pokončne Slovence in jih zaupala slovenski gimnaziji v Celovcu. Pokojni je bil strasten ribič, zato je svoj prosti čas najraje preživel pri svojih ribah.

Pogreba rajnega Honza, ki je umrl po daljši in težji bolezni, se je udeležilo mnogo prijateljev, znancev in sosedov. Domači župnik dekan Stanko Olip je predstavil lik pokojnega in opravil pogrebne obrede. Rajnega Honza Krawanja bomo ohranili v častnem spominu. Ženi Diti in otrokom izrekamo naše globoko sožalje.

Pismo bralca

Skupni slovenski časopis

Vsa leta, odkar zavestno zasledujem dogajanja med nami Slovenci na Koroškem (to je približno od leta 1957 pa do danes), si želim skupen in kvaliteten slovenski časopis, ki bi ga izdajali kot dnevnik in ne le kot tednik.

Nikakor nisem mnenja, da bi skupen časopis škodoval naši narodni skupnosti in doprinal k usihanju slovenščine, če bi nam le uspelo, da bi bil dovolj odprt in kvaliteten, pester in aktualen.

Ker nobenega naroda ne moremo zožiti zgolj na stranko in je samoumevno, da poznamo pri vseh narodih različne svetovnonazorske pristope do organiziranja svoje družbe, je za skupen časopis izredno pomembno, da je v vodstvu takega časopisa dovolj trezne odprtosti in resničnega upoštevanja drugače mislečih.

Prav boleče se spominjam številnih nepotrebnih in malenkostnih obračunavanj po naših časopisih (Vestnik in Tednik), ki so pogosto pravzaprav razkrinkavali le našo

politično nezrelost, da ne rečem politični infantilizem, ker je običajno prevladovalo neokusno osebno blatenje.

Ker si iz gospodarskih vzrokov ne moremo privoščiti dnevnika, se bomo morali zadovoljiti s tednikom. Povsem razumljivo je zame, da takšen ukrep v naših vrstah povzroča gotove porodne krče, nikakor pa ne razumem, zakaj se ustanovitev skupnega časopisa od vsega začetka ne pripravlja bolj odprto in z vsemi v narodni skupnosti aktivnimi gospodarskimi, političnimi in kulturnimi gremiji.

Naša skupna skrb mora biti, da bomo vse naše dozdajšnje bralke/ce in podpornike/ce obeh tednikov prepričali o smislu in potrebi skupnega časopisa in po možnosti nagovorili še več naših rojakov kot redne abonente. Morda se nam je ta ali oni prav zaradi naše včasih težko razumljive dvo-
tirnosti odmaknil ali celo odtujil?

Kar pa se tiče abonentov, ki slovenščine ne obvladajo več v zaželjeni meri ali je še ne obvladajo dovolj, bi si lahko predstavljal podoben način obveščanja, kot ga prakticirajo moderatorji pri oddajah za »Dober dan, Koroška« ali pa

s stranjo v nemščini, kjer bi objavljali zelo zgoščeno vsebino slovenskih prispevkov. Za prijatelje in interese iz nemško govorečega dela Koroške pa bi predlagal v razpravo kakšno redno prilogo s tematiko, ki se tiče predvsem sožitja in skupnih interesov v deželi. Za povsem dvojezičen časopis pa se nikakor ne bi odločil iz dveh razlogov: 1.) Slovenski časopis naj bo po mojem tudi neke vrste jezikovno šolanje in 2.) če ponudimo vse tudi v nemščini, bi iz komodnosti marsikdo bral samo še nemško besedilo, tako da bi motivacijo za učenje slovenščine znižali.

Fric Kert,
Nonča vas

Slovenska športna zveza vabi na smučanje v Bad Hofgastein od 9. do 15. februarja 2003

Cena za odrasle je 530 evrov, za otroke do 15 let 350 evrov, za otroke do 10 let, ki so v sobi pri starših 280 evrov, za otroke do 5 let 30 evrov. V ceni je 6 polpenzionov (zajtrk z bifejem, večerja), savna, kopanje v hotelskem bazenu s termalno vodo, pokušnja vina, 5-dnevna vozovnica za vzpenjače po smučiščih Amade, vožnja z vlakom iz Celovca in nazaj, šola v smučanju, carvingu in snowboardingu, izleti pod strokovnim vodstvom.

Informacije Danilo Prušnik, tel. 04220/2109 ali Ivan Lukan, tel. 0463/318510 ali 0676/5173045, e-mail: ssz@magnet.at

ROCK KONCERT V KD PLIBERK

BALIŠ na poti v prezimovališče

V soboto, 14. 12. 2002, v dozdevno mitem adventu torej, bo v Kulturnem domu Pliberk rock koncert, ki ga prirejajo skupina Bališ, KD Pliberk in pa skupina Louisiana sound project. Koncert pod geslom »10 dni do božiča« je zaključni v tem letu in neke vrste Bališeva glasbena popotnica za zimski počitek. V KD Pliberk bosta nastopili tudi mlada pli-
berška skupina »Sound project« in pa grupa »Final exit«, ki ubira strune zelo samosvojega rocka.

Uspešno leto

Letošnje leto je za bilo Bališ zelo uspešno, saj se je prvič in to zelo ugledno, pojavil na rockovski sceni v Sloveniji. Sodeloval je namreč na največjem slovenskem rock-festivalu »Rock Otočec«, ki v mednarodnem merilu igra v ligi šampionov.

Kratko zatem se je Bališ ovekovečil z lastno zgoščenko, ki jo je predstavil na festivalu pri Kovachu na Obirskem. Ta glasbena poletna noč bo vsem udeležencem ostala v trajnem spominu, po prepričanju strokovnjakov pa je bila največji koroški, če ne celo avstrijski rockovski dogodek. V nizu uspešnih prireditev so še nastopi v žitirskem KUMSTU in v selskem farnem domu ter nastop pri rojakih v tržaškem Boljuncu.

V novem letu se Bališ hoče uveljaviti v Sloveniji, izgraditi in okrepiti svoje mednarodne stike ter tako ubežati koroški eksotiki. Zato skupina stalno razširja svoj program.

Vsi ljubitelji rock-glasbe in pa navijači Bališa pa so vabljeni 14. decembra 2002 v KD Pliberk.

SANKANJE – DRŽAVNO PRVENSTVO

Avstrijska elita bo prišla v Lepeno

prireditve in je dala organizatorjem na razpolago enega občinskega delavca, ki je vsak dan na progi.

Stroški za to prireditve bodo znašali približno 15.000 evrov, pomoč pa so že obljubili številni domači sponzorji in organizatorji še iščejo podpornike, ki so za izpeljavo take vrhunske prireditve izrednega pomena.

Hanži Smrtnik: »Priprave so v polnem teku, ta teden bomo imeli sejo, kjer bomo določili vse potrebne ukrepe za izvedbo tekmovanja. Ko bo zapadlo več snega, bomo takoj pričeli s pripravo proge. Za ustvarjanje leda bomo potrebovali tisoče litrov vode in stotine ur. Iščejo pa še sponzorje, ki bi nas radi podprli.«

M. Š.

SŠK Obir se še vestno pripravlja na državno prvenstvo. Na zahtevni progi pa je mladi sankarš

Foto: Štukelj

Športni delavci in delavke SŠK Obir se že intenzivno pripravljajo na veliki sankarški dogodek, ki bo 22. in 23. februarja prihodnjega leta na progi v Lepeni/Koprivni.

Organizatorji z Hanzijem Smrtnikom na čelu pričakujejo kompletno avstrijsko elito z večkratnim svetovnim prvkom Gerhardom Pilzom. Sodelovali pa bodo tudi najboljši koroški tekmovalci kot brata Knauder, Stefan Kamber in Guido Hilgartner, ki je bil v Lepeni že več-

krat na startu. Na tekmovanju pričakujejo približno 70 tekmovalcev in tekmovalk v splošni moški in ženski kategoriji in dvojicah.

Zahtevna in selektivna sankarska proga z dolžino 850 metrov sicer še ni zadostno zasnežena (le 5 cm), da bi začeli s pripravljanjem ledu, vendar marljivi delavci že opravljajo vse potrebne varnostne priprave za brezhibno izvedbo tekmovanja, ki bo prvič na Koroškem. Tudi občina podpira to

KOŠARKA

KOŠ se stopnjuje

Proti Radentheinu so varovanci trenerja Grzetiča slavili visoko zmago z 91:62. Po dolgem času sta spet igrala poškodovana igralca Martin Majhen in Brane Košir. Pretekli torek pa so proti Piratom v mestnem derbiju gladko zmagali s 100:61.

M. Š.

Hrvaški legionar Saša Durič

Foto: Štukelj

ODBOJKA

Revanša je uspela

Po porazu Dobljanov v Celovcu proti tamkajšnjemu klubu HYPO VBK je ekipi Vladimirja Pridala preteklo soboto uspela revanša. Dobljani so ob glasni podori 300 navdušenih gledalcev zaslužno premagali nasprotnika s 3:1.

V prvem nizu je odlični Robert Chocholak blestel pri servisu in dosegel kar deset direktnih točk! Prvi niz se je končal s 25:11 za domačine. V drugem nizu so Dobljani malo popustili in ga izgubili s 20:25. V tretjem in četrtem nizu pa so se spet stopnjevali in navdušili publiko z odlično igro in zaslužno zmago (19, 17). Dobljani so trenutno na šestem mestu, možnosti za napredovanje pa so še odprte.

Prihodnjo soboto (ob 19. uri) pa gostijo ekipo iz Salzburga in obeta se spet napeta in borbena igra.

M. Š.

NAMIZNI TENIS

Bojevita borba pod Košuto

Bilo je res skrajno napeto. Za Bradi slabih vremenskih razmer je nepričakovano izostal slovenski legionar in najboljši igralec selske ekipe Tone Korenjak, kar je bilo za Marto Uschnig in Mirko Oražeta majhen šok. Tekma proti celovski ekipi Kelag je bila zelo pomembna za boj za drugo mesto na lestvici. Marta in Mirko sta se sicer junško borila do zadnjega in v

končnici tekmovanja srečanje nesrečno izgubila z 2:8.

V zadnjem srečanju sta oba že vodila in bila sta blizu zmage, toda zmanjkalo je moči in koncentracije po napornih in napetih predtekmah.

Vodeči Šentvid (15) je nepričakovano podlegel ekipi iz Šentpavla (15), Selani pa so kljub porazu na odličnem tretjem mestu (13).

M. Š.

Odlično razpoložena Marta Uschnig

Foto: Štukelj

NOGOMET

Trener z elanom in karizmo

SAK ima novega trenerja in to v osebi nekdanjega igralca, 32-letnega Thomasa Wuntscheka iz Pliberka. Preteklo sredo ga je športni direktor Marko Wieser predstavil v Grabštanju članskim igralcem in mu zaželel pri trenerskem delu veliko uspeha. Thomas Wuntschek je nogometno kariero začel v Pliberku, kjer je igral kar 18 let, nadalje je bil pri celovškem ASV in pri

SAK. Wuntschek, ki ima A licenco, je uspešno treniral ligaša Šentandraž in St. Michael. Pogodba s SAK pa bo veljala dve leti in pol.

Njegov kot tudi klubski kratkoročni cilj je zagotoviti obstoj v regionalni ligi. »Moja prvenstvena naloga je formirati osnovno ekipo, ki jo bodo tvorili predvsem zrelejši in izkušeni igralci, vključil pa bom tudi mlade talente iz juniorske ekipe.«

Že ta teden pa bodo vsi igralci morali na fit test k športnemu zdravniku Karlu Schnablu v celovško bolnišnico. Vsekakor je zavel svež veter v dosedANJI hromeči letargiji.

M. Š.

Novi trener Thomas Wuntschek in Marko Wieser si želita plodno sodelovanje

Foto: Štukelj

ŠAH

Črn konec tedna

Brez uspeha so bili šahisti v petem krogu v koroški podligi. Kapelčani so v dvoboju za drugo mesto na lestvici izgubili proti JTK Velikovec I s 3,5:4,5, moštvo SŠZ/Zveza-Bank I pa je v gosteh podleglo s 3,5:4,5 proti ekipi Weitensfeld. Obir je s porazom zdrsnil na 3. mesto, SŠZ pa je na 9. mestu lestvice.

Za Obir je slavil zmago le Hans Christian Wolte, remizirali pa so Dušan Jokovič, Rudolf Meier, Harald in Johann Wolte,

izgubili pa so mladinski igralec Anel Husejnovič, Justin Polanšek in Karlheinz Waysocher.

Za SŠZ je zabeležil edino zmago MK Blaž Kosmač, remizirali pa so Arnold Hattenberger, MK Dunja Lukan, novopečeni mag. filozofije Aleksander Lukan, Jozi Amrusch in Ivan Lukan, izgubila pa sta MK Žiga Žvan (dobljena partija) ter mladinski igralec Simon Einspieler.

Prvenstvo se nadaljuje 11. januarja 2003 z derbijem SŠZ proti SŠK Obir.

I. L.

ŠAHOVSKI OREH št. 227

Silvo Kovač

Leko-Beljovski (Bled 2002)

Madžarski vele mojster Leko je v španski otvoritvi odlično razvil svoje figure, razbil črno rokado in že pripravlja odločen udar na črnega kralja, ki je v obrambi pasivno postavljenih črnih figur. Črni pa s potezo Th7 želi uloviti belo damo. Na potezi je beli, ki na poučen način razrahlja položaj na šahovnici vodilnega

slovenskega vele mojstra Beljavskega in ga že po nekaj potezah postavi pred nerešljive probleme.

Rešitev štev. 226

Vele mojster Kasparov ne jemlje skakača na polju e4, temveč v igro pripelje še drugega skakača s potezo 1.Sbd4 Se5: / na 1...Sd4: sledi 2.Td4: z grožnjo 3.Ted4:!! Po zamenjavi 2.Le5: Te5: je sledilo 3.g4 in črni se je moral posloviti od kvalitete ter odigral 3...Df6. Po nadaljevanju 4.Sc6! Tg5 5.Le4: de4 6.Sg5: Dg5: 7.Tae4: pa je črni spoznal, da je vsak odpor brez pomena in je podpisal predajo. To je ena izmed uspešnih mojstrov in najboljšega šahista blejske olimpijade.

